

Жашауу жангыча кырауу жолун кёргозгөндү

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

Бу болумда мамырлыктын саклауда законга чыгарууну органы мағанасы ботюнда улуу болганды. Людмила Федченко Баш Совет чачылыг, Парламент чыгаруу органы, биринчи кызыл көрөлгөн законданы, законга чыгарууну эм толтуруучу власть органа айырлыганары Къабаты-Малкъарны демократиялы субъектине айнудуна мағанасы улуу болганды чегтенди.

Солдан онгга: Арсен Маремук, Анатолий Барсагов, Людмила Федченко.

эттенди. Ол Россейни Юг жаныны эзда Север-Кавказ Федеральний округну парламенттерини регламенттеринде, депутаттаны айыруу бла байлалы законда, ала кызыл көргөн документтеде кемчиликени созгенди.

Институту директору Барсаби Бражекоча а жаңгы Конституция республикада келишулуко, тутулулуку тохташдырыгъа себептик чегтенди. "Алай, жарсыгъа, биогонюкде кылай эсе да жерилки кыламагъанды, адамла республиканы политика жашууда кыштырыгъа ашыкмайдыла. 90-чы жылда уа жамауат тизи эди, кеслерини сейилерини кыруулар ючюн, кыаты корешгенди. Бу запаны юсоюдөн саргыш этрге

көркөди", - дегени ол. Жайылууда республиканы законга чыгаруу органы алгынчы депутаты. Кыбатыр-Малкъар кырал эл молк университетни ректорушу болушулукучу Уналаны Борис да олешгенди. Ол оком эттенди. Биогонюкде айрыула партиа тизмеге кёре бардырылганы терси. "Адам эмда аны жарсыулары бла излемелери эселмей кыалганына ушайды ол.

Мен акыл эттенден, бир мандатлы айыруу системаны кыштардырыгъа тийишмиди", - дегени ол.

КБНЦ РАН-ны тамата айрыу кызулукучу, тарых имланы доктору Тугулуаны Альм кырал демографиялы политиканы закон бла тап халга келтирмю юсоюдөн доклад эттенди. Ол келтирген шартла уа саргыш этирди. Статистикагъа кёре, республикада халкыны саны жылдан-жылга азайганды барды. Бизде тугулан кезиде айгөн сабилени саны Россейде болган орта өлмеден юч кереге кёиди.

шартлагъа кёре, жалада арт ои жылы ичинде Кыбатыр-Малкъардан тышына 35,3 минг адам кетгенди.

Республикада сабилени, ююрюно, аналкыны саклаууга, кёп сабилли ююрюрге тутулулуку этуге аталгъы законга, кырал программала да жа

Тугулуаны Алми.

рашдырылгандыла. Болсада, Тугулуаны Алми айтыначы, халы талпандыры ючюн, жашуда бардырылган программаланы аха бла толусуналы жалчыгъыгъа эмда республикада уруну рынокну тап халга келтирмю, жаңгы ишчи жерге куардыгъа тийишмиди.

РФ-ни Юстиция министрствосуну КМР-де Управленийсны таматасыны орунбасары Догуланы Аслан Россейде Федерализми конституциялы мурдорну юсоюдөн айтычанды. Институту доцент Лобов Сабачиева уа Кыбатыр-Малкъарда законга чыгарууну орган кыралган кезиде биогоние дерти тиштуруула келтирмю, жаңгы ишчи себир доклад эттенди. КМР-ни Парламентинде Жаш тёлү палатасын башчысы Жапулуаны Мусса уа жаш тёлү парламентаризми кыралганыны мағанасыны юсоюдөн айтычанды.

Жайылуу тийиш эспертиле казыл этуу бла бошталганды. Арсен Маремук айтыначы, битудоклада да бирге жышдырылгъа, эчи киталда басмаляры кыралганды.

Кырылабызны бирлигин саклагъан кырушоу

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

Ма ол заманда Гражданданы парладары бла эркинликерини кыруулуку кыруулон декларацияны казыл көрюню улуу мағанасы болганды. Ол адамны эркинликерини жалчынган закондательстволуу жарашдыруу ишчи андан арты бардырыгъа себептик этген документе айланганды.

Социальной экономика халла торленгенде, социальной мағаналы рынок экономиканы кырууга керек болганы себептик эчи ишчилери, жер бла байлам-ляны жумушланы, предпримательликени, приватизацияны, банк сфераны, аспалы информация органыны юсперинден закондательный акта чыгарылгандыла. Социал реформасы жаңы россиялы кыралдыккыны право жаңы бла жарашдырыгъа мағаналы атам болганды. Алай бла Конституция, Арибтраж соуде, присяжыйлени соуду тохташдырылгандыла, уловный эмда угловно-процессуальной закондательство жаңгырылганды.

Алай ол закондательный акта кёп засты эсе алмагандыла, власть структураланы жамауатны алпады жууулуку кыруу тохташдырыгъандыла. Аны себептик Россей-РФ-ни Конституциясы эмда башка законга гъа тизюити улуу кыйынлык бла кийригенди.

1992-1993 жылда эки политика кюнчо - реформаторла бла ала гъа кымак юсоюгенден араларында кореш кытылана барганды.

Аны бла бирге уа толтуруучу властын бла Советлени араларында кымажуулук да юсоюгенди. Политика душманлыны бир бирлери бла даулашып тургандары, барысына да тап шорша амалла илзеп тургандары жаңгы россиялы кыралдыккы кыруулуку улуу чырмаулуку турганда, бирде реформаланы жолундан арха туурга окуяна тийиш, алай бла бир амалдан башхасына кёчюнюно кезиюно созду.

Бирге кымак юсоюгенден Бамыр амал бла кытуулуну жолун Россейни Президенти бла Правительство су Конституция келишимни казыл этюдю. Президент халкы ышанганды бла кылашын, реформала гъа кылай кыарганын бир Муратда гъа гъа аты бардырууда кергенди. 1993 жылда апрельде бардырылган референдум халкыны асламысы Б.Н. Ельцин жаңы болганын кергозгөнликке,

кыларда, артыкда Москвада бла башка улуу шаарлада, политика кючлени бир бирге кымажуулуккы тохтамаганды. Бирде ала улуу манфестацияны, миллионла кымак бла осушуугъа айлангандыла, алада адамла да өнгенди.

1993 жылды 21-чи январьда РФ-ни Президенти Б.Н. Ельцин -Россейде конституция реформаны аз-аздан бардырууну юсоюдөн узак чыгарды. Анда ол баш Советни, Россейни Халкк депутатыны съездин чакчаныны эмда эки палаталы Федеральной Жыйылууга айырууда, дагыда 1994 жылда Россейни Президентини сайлауа бардырылукуларыны юсперинден билдиргенди.

Ол оңуну юсоюдөн оюмла башка башкадыла. Бирле Ельцин закон Баш Советни чачып, анга эм башка оппозиция кюнчө кымак саултанган эскерни кайырып, жоюу бла адамланы да бютротуп алуу амалык этгенди деп, алай кыаргандыла. Президент жаңы болганда уа ол демократияны кырачы адамларын, коммунист ниетлиени, кызулукулу кырууга сюйленгени кун этгенди деп, алай оюмлайдыла.

Президентни оңуну бла 1993 жылды 12-чи декабрде Федеральной Жыйылууну төбөгги палатасына - Кырал Думгъа айыруула бардырылгандыла. Аны бла бирге Россейни жаңгы Конституцияны проекти да халк оны сюсюноно берилгенди. Ма ол палатасында алларын, коммунист ниетлиени, кызулукулу кырууга сюйленгени кун этгенди деп, алай оюмлайдыла.

Алай бла, россиялы Федеральной Жыйылууну төбөгги палатасына кырачы келгенди. Башка кырачы чакчаны кылачы мағаналы принциди да тохташдырылганды. Ада субъектлени бла Федеральной араны араларында миллет, право эм экономика халла белгиленгенден сора да, Федерацияны субъекттерини толтуруучу власть органы кыралда толтуруучу кырал властын бир системасы кырайддыла деп жазылды.

Алай бла, россиялы Федеральной Жыйылууну төбөгги палатасына кырачы келгенди. Башка кырачы чакчаны кылачы мағаналы принциди да тохташдырылганды. Ада субъектлени бла Федеральной араны араларында миллет, право эм экономика халла белгиленгенден сора да, Федерацияны субъекттерини толтуруучу власть органы кыралда толтуруучу кырал властын бир системасы кырайддыла деп жазылды.

Алай бла, россиялы Федеральной Жыйылууну төбөгги палатасына кырачы келгенди. Башка кырачы чакчаны кылачы мағаналы принциди да тохташдырылганды. Ада субъектлени бла Федеральной араны араларында миллет, право эм экономика халла белгиленгенден сора да, Федерацияны субъекттерини толтуруучу власть органы кыралда толтуруучу кырал властын бир системасы кырайддыла деп жазылды.

цигъа 89 субъект, ол санда 21 республика, 6 край, 49 область, 2 федеральной мағаналы шахар, 1 автоном область эм 10 автоном округ киреди. Заман оза барганы бла, ала да торленгендикте Россей-РФ-ни чеклеринде (Тувадан кыалгандары). Ол а Россей-ни 1937 жылдыгъа эм 1978 жылдыгъа Конституциянында кергозюлгөнчю. Арта уа 1992 жылды 31-чи марта кыла кёролгөн Федератив келишимге кылошгъандыла. Сёз Россей Федерацияны федеральной кырал власты органынаны эмда РФ-ни кызулуку эркин республиканы власть органынаны араларында полномочиялыны блөму жаңы бла келишимни юсоюдөн барды.

Россейде федеральной араны бла субъектлени араларында халкыны право мурдоо салынганды. Конституция хар субъектни борчлары бла полномочиялары шарт тохташдырылганды, ол санда ара органла гъа жетген жумушланы да (тш политика, кыруу-салык, федеральной энергетика система, транспорт, сувья эм башкала). Федерация бла аны субъектлери бирге бардырыкы ишле да белгиленгенди-табийгъатын хайрылану, билли берюу, культура, салуук саклауу эм башкала.

Башка вопроса уа Федерацияны субъектлени оңунуларна дадыла. Ала гъа кёре, оңуну этрге ала толусуналы эркинди.

Конституция кыралдык чакчаны мағаналы принциди да тохташдырылганды. Ада субъектлени бла Федеральной араны араларында миллет, право эм экономика халла белгиленгенден сора да, Федерацияны субъекттерини толтуруучу власть органы кыралда толтуруучу кырал властын бир системасы кырайддыла деп жазылды.

Алай бла, россиялы Федеральной Жыйылууну төбөгги палатасына кырачы келгенди. Башка кырачы чакчаны кылачы мағаналы принциди да тохташдырылганды. Ада субъектлени бла Федеральной араны араларында миллет, право эм экономика халла белгиленгенден сора да, Федерацияны субъекттерини толтуруучу власть органы кыралда толтуруучу кырал властын бир системасы кырайддыла деп жазылды.

Жыйылуу

Уллууну-зитчени да байыкъландыргъан селешу

РФ-ни Конституциясыны 20-жыллыгына аталып Искусстволаны Шимал-Кавказ кырал институтунда да студент конференция бардырылганды. Анга бу вузду студентлери бла бирге Кыбатыр-Малкъар кырал аграрный университетни келечилери да катышканды.

Жыйылууну ача, СКТИИ-ни ректору Рахалыны Анатолий РФ-ни Конституциясыны 20-жыллыгы европалы мағаналы байрам болганын чегтенди. Кыбатыр-Малкъарны Баш закону да ол Конституцияны мурдорунда жарашдырылганды. Алада бизни

Солдан онгга: Татьяна Канунникова, Светлана Ахохова, Рахалыны Анатолий, Мурат Жакулов.

тепиримизга кыят таш болмагъаны, аны жашууну келечилерине кёре жаңгыгъагъа кереклис айтынын эсгергенди. "Конституция жаңы болган загыда, ол жашуу бла бирге торлене барды", - дегени.

«Единна Россия» битуроссей политика партианы КМР-де регион бёлөмюню толтуруучу комитетини таматасы Татьяна Канунникова конференция «История нашей памяти» деген партиа проектин чеклеринде бардырылганын билдиргенди. «Биогоние сизни, жаңы адамланы, кыралдыккыны баш законну юсоюдөн оюмугузуни билдире сием», - дегени ол.

Мурат Жакулов Конституция адамны жашууну не жаңын да белгиленгенин чегтенди, ол санда эркинликерин, праволарын да. Биогонюкде уа, заманы излемелерине кёре, аны торлениле койиридиле. Сёз ючюн, кёп болмай Баш эм Арибтраж соудени биридирюню юсоюдөн жаңгыгъагъа халкыларгандыла.

жашуубузу хар не жаңын да жоруклары белгилендиле", - дегени.

Рахалыны Анатолий РФ-ни Президенти Владимир Путин Халк фронтуну съездине Конституция окугъанма да, аланы темалары мени сейир эттиргенди. Имле тийиштеригиз мындан ары сизге халык келтирмие деп ышанам», - дегени ол.

Зеленчуская станицадан Никита Стухотиядан Малкъарыны Батыр гъа атланарыкыда, Дагыстандан Халиб Атабев а Кышаттаудан Улбашланы Омарны кыонгы болукуду. Нальчикчи Алми Макоева Прохладийден Евгений Трицц келдикди, Тамбовдан Вадим Чуканова тырнауучу Аккайлыны Заур бла шухулык жюртогюкю.

КМР-ни Аспалы информация органы, жамауат эмда дин организацияла жаңы бла министерствосуну пресс-службасы. Суратланы ТОЛГУРЛАНЫ Камал алганды.

СКТИИ-ни правоведениндан преподаватели Светлана Ахохова уа РФ-ни Конституциясы кыйын политика болумда жарашдырылганын айтычанды. «Болсада ол заман бла сыйналып, жашуу тутулукулу эм кертилгенин кергозгөндю», - деп кыошканды.

ТИКАЛЫ Фатима. Сурата авторундула.

Баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз? Бир баш законна сиз кылай магъана бересиз?

Сый берилү

Таджикистанны кыроулау министрли алгыннгы биричи орунбасары, Сауутланган чокуени генералый штабны начальныи эм ол республиканы сауутланган чокуени мурдоруун салган, отставкадагы полковник Уяналаны Рамазанов жашы Валерий бу кюнде узакгы созулган ауруудан сора жашоону алтыш беш жылдында дуниясин алышканды.

Валерий Кязакстантаны Чинкент облостаны Бургом совхозунда 1948 жылда турунанды. Ордонкидезде Суворов атлы аскер училищени бошгандан сора ол шахарда

Жаш гитче заманында окууна латинч болурга итингенди. Атагы Рамазан - Улуу Таа журт урушун ветераны, Совет Союзу жигитине кыргозтолгон мал-карвалыны санында да бол-

Чынтыты полковник

аскер командирлиени хазырлаган училищени тауушканды. Кыска бир торло-торло аскер бөлүмдере ашууларда ол санда сөөк аскерлиени Германия орналган кызуумнда, Тираспольда Россияни Сауутланган чокуенини 14-ию аскерине кылууга тагылды. Олассода уа оперативный бөлүмлени начальныкери болуп турганды.

Приднестровьеде аскер борчун жетишимли толтурган учур кючөн «За отчужденный майдан бла сауулаганганды. Таджикистаны президенти Эмомали Рахмонов да аллай майдан эм багылы сауут-саба бергенди.

ганды, жашына Чкаловну атын атыганды, анга уша деп. Таулу жаш аскер кийим кийип кылдай катрулук этген эсе да, атоосун, аплассына «ол Граждан урушун кезинде ачт гвардиячы бла жигитча сермешкенди» ыртчиликты кылганды.

Валерий Рамазановчи, бизни республикада Совет Союзда намыслары бек жюрюген Сауутланган чокуени Генералый штабны эм Фрунзе атлы аскер академияларда окуп, усталыкты алган чокуенден бири болганды. Ол заманда бу вуузгагы кирликени бирин кюймй жети атагы дери ким болганын тинтип болганды.

эди: «Россияни атындан башка кыралны Сауутланган чокуени кыралыгы офицер генерал нек туйдою? Кызгычтаны кысыкка заманга хазырлау, - дейди Павел Грачевча. Ол кезинде Чечен Республикада уруш башланды. Кызгалдыгыны башчысыны буйругу алай бла толмай кылды...

Уяна улу Таджикистаны Сауутланган чокуенини юч торло бөлүмүн аскер аскери, аскер хауа эм хаудан чабуулук этерик душман чокуениге кыажу турлук аскерлиени кырааргы мурур салганды. Эки жылгы жукку заманга ол улуу базамил мурдору эм аны инфраструктурасын кыраганды.

Ол кезинде Валерий Рамазановчичи Рахмонов Республиканы кыроулау министрлини кылууга мажбурланды. Алай таулу жаш ол кылуугагы ырызалыгы бериге унамагында, не ючюн дегенде, россия аскерден отставкага кетерге, ол санда граждандыктан да чыгаргы, кеси да Таджикстанда жашап кыларгы керек эди. Рахмонов бир неча керте тилегинди, кыл, ише, деп. Болсада таулу жаш келеналмагында башка кыралны аскеринде иштете бергенди.

«Россияни атындан башка кыралны Сауутланган чокуени кыралыгы офицер генерал нек туйдою? Кызгычтаны кысыкка заманга хазырлау, - дейди Павел Грачевча. Ол кезинде Чечен Республикада уруш башланды. Кызгалдыгыны башчысыны буйругу алай бла толмай кылды...

Уяна улу Таджикистаны Сауутланган чокуенини юч торло бөлүмүн аскер аскери, аскер хауа эм хаудан чабуулук этерик душман чокуениге кыажу турлук аскерлиени кырааргы мурур салганды. Эки жылгы жукку заманга ол улуу базамил мурдору эм аны инфраструктурасын кыраганды.

Ол кезинде Валерий Рамазановчичи Рахмонов Республиканы кыроулау министрлини кылууга мажбурланды. Алай таулу жаш ол кылуугагы ырызалыгы бериге унамагында, не ючюн дегенде, россия аскерден отставкага кетерге, ол санда граждандыктан да чыгаргы, кеси да Таджикстанда жашап кыларгы керек эди. Рахмонов бир неча керте тилегинди, кыл, ише, деп. Болсада таулу жаш келеналмагында башка кыралны аскеринде иштете бергенди.

Россияни Сауутланган чокуенинде штатла кысыкартылганда 1994 жылда Уяна улу

Кызгалты-Малкызга кыайтады, аны республиканы ол заманда Президенти Валерий Ковков приемгы алганды. Андан сора ол Граждан оборонаны эм кыйын болуптаган кытууру министрствода тагматыны орунбасары болуп ишленгенди.

Валерий Рамазановчичи ахир кезинде Нальчикде, тууцларына кыуана, жашагында, мемуарла да жазганды. Аны бир бөлөк жыл тында алгы ушка этингенди, былай айтан эди: «Суворовский училищени тошогениме, орустилин хазна билмей эдим. Кечеле бла жукулмай, жорукланы окуйма, китаплардан текстлени кечире. Окуууму бошаргы уа курсда барысын да озома.

Училищени бошганыбыз бла байламлы болган кыуачыны жыйлында, аттестатланы бергенде, битеу тагматыны алында орус тилден окуктан устазым мени белгилериме асыгы кыуангандан, жипал кылганды. Ол шарты бир заманда да унутмагандым» деген эди.

Уяна улу анга буйругулган ише кылдай болса да улуу жупулкыкк бла кызарганды, кыралны алында аскер борчун намысты толтурганды, аны жарак сыфаты бизни озбикден кетерик туйлоду.

КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан.

КЪРМЮЧ

Жарыкълыкыга бла огурулукукыга ийнана

Мадина Саралпыны культура арасы бизни не заманда да сейр проекте бла кыуандырганлай келеди. Бу оймолорда анда республикабызны жунерли жаш оймолорды арт - объект эм инсталляция ишлерине кылыгыны белгилери, КЪРМЮЧ жашыгы катарынын сабелли миында чыгарылма да жарык тырсонло, киини да кълон кълонорча болганын аны белгилерине.

Келген кълонорча классика мактамыла бла тобогенди. Босагандан алгандай, алгачкы сейр инсталляция терек урунады. Аны юсунде тагыбыл Сайрам акрылган майдан раганын кыуанды кылмады. Аланы сюжеттерин жаш художник Лаура Макао фотоаппарат бла алганды. Хар биринде жергиини айбатгытын, кышыны баямлаган киим (сиреневый) бетти торсонло, кьергоге болукуду. Катя Погодинаны кыагыттан бурулган голшан кысымын, торло - торло халыпандан жарашдырган ушаран сурталыны майдан алганды. Аны юсунде сурталыны сейрге кылдырганылы туралы.

Шауаланы Алимни иштери бла биз газет окуучуларыбызды азыраганды шагырды эткен эди. Бу жол кърмонго жаш ор кичи кийген юч кълони келтиргенди. Аланы юсундери ол

маля, бизекиле да кырауучуланы кълонин кыамата, алларна тагыралды.

Мадина Саралпыны миллет эчкиликтери бла тиширялуу ариулукуга деп журюткен алмаматылык ууак - тоек кереклери бизни не заманда да сейрге кылыгыны келеди. Мында аны ишлери да аспамды. Елена Коцокова бла Лина Чайковская профессионалладыла. Аланы сурталы, миллет оюулары бла

киорбектери кыайсы юйно да жасарадыла. Мухамед Соснак кълонинде этилген кой кереклери терен мааналдыла. Художник фахмусун бурунгулуу темаланы, богонюкюно излемлени келиширдип, алай сынаргы итингенди. Кырауучула аны тышында да сюит кыраардыла, сагы да аладыла. Алгараккылда жашыны «Юн-деген коллекциясын да кърнгенди. Кертиси бла да, аны чыгармаларындан ургын жылуу, мон туйген кезинде, халыгыды, ырахтыкк да береди.

Кырачонке дагында къл алапат иш барды. Аланы хар биринде авторну энчи оюму, келлик жылыны огурулу болуруну ийнаныу эселени. Анга штатлы ахир уула култура арны терезелеринде кофе бюрокледен кыралган назылда «Хар кимге да насыл!» деген алгытуула сълэ да этедиле.

ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нахабат. Суртага авторнууду.

БУЙРУКЪ

Полициячыла гражданданы автомашиналарын кыачан хайырланьыргыга эркиндиле

«Полицияны юсунден» закон юч жылдан бири ишлейди. Анда айтылганына кър, правую кыроулау органы аны мурдорууны борчорун толтурууга керек болса, кесперикленден башка автомашинаны -кырал организацияланы, жмауат биригуилени, коммерция фирмаланы эм энчи келени машиналарын хайырланьыргыга эркиндиле.

Былай эркинликери алгын миллиячына да бар эди. Алай гражданды, миллиячыла да аллай автомашинала кылай, хайырланьыргыларын шарт билей эдиле. Ол торло маганыла проблеманы аныгылашуулау этер ючюн, Россияни МВД-сы юрист порталда информация жмауат оюзуно бардыгы ючюн, министрствону башчысыны буйругу басмагалында. Анда уа полициячыла машиналарны кылай хайырланьыргыларыны жоруклары берилгенди.

Кезимле тобойдиле. Ол торло ише кыллайла болганыларны юсунден энчи справдага айтылды, полициячы уа ол документ автомашинаны исеине къргозторго керекди.

Полициячы башка адамны машинасын кыачан алыргы керекди? Сиз ючюн, амандыгычыны азында кысыуу болууга тошогенди, улуу амандыгы иши болдумызга маддар этерге керек заманда. Бандини кыларанда тутулуп турган адамланы кысыкка замангы ичинде кытууларгы керек эди, дагында былай ише чыгып кылаа эселе - жаралы неда аурууган адамны болгоньында элитрге, жолда авария этилген жерден булузган автомашинаны алайдан бужир бла кетергиди, адам этпоролгон жерге, тоналган юйге терк барырга тошоп да кыларды.

Алай кезуилени кбюссонде полициячы керекли машинаны аны исеине таштаргы керек да болды. Маршрут кыллай болганын, кылдайда тохтарыгы кереклигинде да полициячы билдиреди. Водительни тилеги бла путовей листе машина неге хайырланьыргыны юсунден алыргы таштаргы эдиле. Полициячы о кызыюлда кес киим болганын, машина кылаай бир заманын ичинде хайырланьылганын, кылай бир юлугу этенин, служебный удостоверениены юкенин эм туктум этин, подразделениегы атын къргозтуде.

Объекттери жоьк эселе билеулу транспорту жюрюмеген, башы жабылгын меким болмаган тыреледе кюкоп кетерге жары майды пассивкорледи. Нек дегенде ол адамла кырокчулуу болумга тошоп кыларыга болукучула. Полициячы хайырлангын машинадан аурууган адамланы тошорлоп кетерге боконде бек жарамайды.

Полициячы кесини юсунден персоналый шартладан сора да, водительге машинаны кыллайга эм кыачан кыайтаргылын, ич ише органы джурный частыны телефонуну номерин айтыргы керекди.

Эс буйрукъ, полициячы кулуктусу автомашинаны хайырлап башлаган замандан башлап, алай этенин кесини джурный частына билдирге керекди. Автор транспорту хайырлангандан сора полициячы аны ОВД-гыга келтиргеге, транспорту средствону болумга кылаай болганыны эм аны исеине таштаргы юсунден рапорт жазаргы керекди.

Оператив джурный у ол затланы юсундери билдирюну регистрация этерге борчулуу. Андан сора уа ол затланы кылаирлардын жалчытыргы, машинаны исеине халар айтыргы керекди. Джурный дагында машинаны исеине эм пассивкорлеге хайырланьылгын автомашинаны турган жерге барырга болушугу борчулуу.

Атомашина кыайтарыла турп, аны исеине транспорту хайырланьылганы юсунден справка берилге, машинаны бек торлоу жарат жеткен эсе уа, аны юсунден документ жарадылыгыга кереклие, машина суртагы, видеосъёмкагы алынды. Документти колпийлары машинаны исеине берилди. Автомашинаны тошоген зарнага ючюн федеральный законда тохтатылгын мардалагы кыра, ача тыгенди. «Россиякка газета».

«Помидорла - бадыражанла - Россияни халкылары бек сойген тахта кетелтеледи. Битим кърюмдолори, биикликтери, тирликликтери, формалары, улукуллары, гитчелери, тюрсоңлери эм гитчелери - тычталары бла къл торлодоле. Помидорла - кърюмдоло битимле эселе да, бизни жерлеринде биржиллыкларын ёсдоредиле. Ол бизни хауа болумларыбызга кёреди - суукулга аланы, кышда, кышда да ёсрге, айнырга коймайдыла.»

Кеслери да къл торлодоле Шёндю битеу регионалда алчы промышленность телинделген помидор бийик индефермент сортларын ёсдоредиле. Тахта кетелгени ёсдореге сойгенне эм бир-бир Фермерле уа алаша ёсвилло терминат сортына ёсдорюру сорила. Аланы помидор теректери 15 метрден биик болмадыла. Детерминат сортка терк бешедиле, ал кезинде бы тирлик бередиле. Бизни тахта кетелгенирифи болмаганча сейрилик томатта (помидорла) ёсдореге кюрешудле - уллулары табакъ чакылыа, гитчелери уа - бурчакъ тенгиле. Бек сейри уа неди десеги, алай помидорла болганын бардыры Бир неча грамм тархтарланды да, килограммдан эсе ауру болганыра да бардыла. Улулуларындан, гитчеликлеринден сора да, торкериери бла да бир бирден башхыл: кызылыла, сарыла, кызылдылайла, жашиле, кыраала, акыла, морла эм башка торюноңиле. Жарашдыра

Станокла жыйышдыруучу цех ачылганды

Ростов облостаны Азов шахоринда станокла жыйышдыруучу цех ишлеп башоганды. Аны юсунден ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине ол жерли администратцияны промышленност эм инвестиция бөлүмюно начальныи Валерий Бураковча билдиргенди, ол Донда шёндюго заманга тиийиши станокла жыйышдыруучу кластерни кыраууда биринчи атылды, деп. Инвесторла «Группа МТБ» (Москва) эм « KOVOVIT MAS» (Чехия) бу предиятиягы 300 миллион сом салганды. Цехде 45 адам ишлейди, аладан 20-сы жыйышдыруучулдыла. Проектте айтылганына кър, жаш сайын торло-торло станокладан ол 400-сон чыгарып турлукуду, ишини тиийишсинча кырауу ючюн 200 адам керекди, дегенди Бураков.

Предиятия авторамда, эл мирла машинала ишленген предиятияла эм промышленностыны башка бөлүмлерине хайырлангын станокла чыгарып турлукуду. Предиятияны кулуктусу айтканга кър, станокла алырга Татарстан предиятияга бла келиши этенди.

Предриинимательге экономика клиникала болушадыла

Иштеп орталык бизнеси биринчи 15 келечиси Астраханьда ишлеп башлаган экономика клиникала хакысы консултация алганды. Облостаны министрствосуну инновация программала жаны бла бөлүмюно начальныи Татьяна Попованы айтанга кър, бул жерде энине Ресей регионлары биринде да жашууда бардыры учурады.

Мында облостаны экономика жаны бла айынуучу министрствосуну специалистери, университеттен бирини преподавательлери студенттери ишледиле. Предриинимательни сорууларына бек терк жууап этедиле. Сорууларына асымыс - кыралны жанындан болушукталы, налоглары, бизнес-планланы юсундери дегиле.

Былай экономика клиникала келе турган кезинде облостаны битеу районларында ачылдыкыда.

Курорту жарашдыруу къл проблеманы кетерликди

Чечени Сулжа районунда энчи турист-рекреация экономика зона кырылды. Ол 2,6 миллионга сомдан асыра болганы болган «Курорт Серноводск-Кавказский» деген проект жашууда бардырууга себеплик этерикди, дегенди профильли министр Муслим Учуев. Ол жерли оючуланы оюмларны кър, буреологика бойлыкк бла болгон жерде курорту кыруу къл чыралыны кетерликди, ол санда республиканы эм кыралны хаккыны болууда эм ауруулары сап этууде. Андан сора да, рекреация зонаны айынуучу федеральный эм бу жерги бюджеттеге тошоучу ахчаны кейбитирюк, 900 ичи жер кыуарыкыда.

Кардиохирурга урушуну ветерандарын тинтедиле

Москвааны А.Н. Бакуев атлы жерек-кзын тамыр хирургынысы ультра диагностика арасыны аны специалистери Адыгезде Улуу Таа журт урушуну 50-ден аспап ветеранын «Солдатское сердце» деген жангыруу акцияны келчирине тинтүүнү башлаганында. Врачла декабрины ахырында жер жоркери ауругалыа медицина болушук этер мурдада консултация эм тинтүүлү бардырыкыда. Ауругалына табылса, алга операцияла этер ючюн, аланы Бакуевчес аркага тапдырыкыда.

Жаз, кыш да мазаллы бурлулукуду

Ставропольу «Центральный» паркында Шимал Кавказда бек улуу курау чаркыну кыуанчы халда хайырланьыргы бергенди. «Терехи хар аттракциондо хайырланьыргы юзюно ахырында берилгени бизни шахарыбыз жылы кысык кезинде да алапат ачуу болганын чертеди, шахарда жашаганалагы эм кыноккыла да ол аринуучу кьергоге болушуркуду», дегенди администратцияны башчысы Андрей Джатоев.

«Чарх шёндюго тиийишлди, жылы кыайсы кезинде да ишлери кыачарылда да, кыноккыла да кърюждоло бизни шахарыбыз ариунуучу», дегенди «Ставропольски паркы культуры и отдыха» деген потреблите обществоланы координаторы правленди. «Хар кышкына энчи халда жоркеландырылды, кышда да суук болган жылы учурга кылаай берлик «сушко» бла жалчытыландыла. Атракционду илмюанияны кете оркыча ариунуу», дегенди правленини председатели Виктор Бондаренко.

Жюзюм ёсдорюноу айныгы танг файдга келтирилди

Дагыстанда жоюмоңлоноу айныгы бюджетте 27 миллион сом тошоргенден сора да, 30 миң ичир жер кураарга болушуркуду, дегенди республиканы Халк Жыйлуучуну председатели Хиры Шихаидов. Бу бөлүмю айныты Дагыстанны арадан алынуу болушугун 12 процентте азайтыркыды эм чыгары чыгаруу жаны бла ёс сырьб жазаны курааргы себепли этерикди. Андан сора да, жангы жюзюм бахчалар курауу эледен адамланы кетилерин тохтарыкыда, дегенди ол.

Шёндю 800 гектардан жангы жюзюм бахчала кураууланганды. Хауа болумуна чирнукулук этмесе, жылы ахырында жер жюзюм бахчала 1,8 миң гектар чаклы бир гектары берилди. Битеу алып айтканда, республикада 21,4 миң гектар жюзюм бахча барды, аны 16,1 миң гектары тирлик берген бахчалыдыла.

Бюджетникленди хакыларына кыношулукуду

Краснодар крп 2014 жылда бюджеттен социальный болуму илгеридерге алгынды эсе аспап ача берликди. «Социальну культура сферига бек къл ача - 124 миллиард сомдан аспап ача неда жорончоланы 67 проценти берилдикди», дегенди ИТАР-ТАСС-ны корреспондентини губернатор Александр Ткачев-ны пресс-службасында.

Ол мындан ори да социальный инфраструктураны айныгыра, адресни социальный болушукчула этерге, школга этер билим беруге кыштуууну кейбитирге себеплик этердик. Бек башы уа неди десеги - бу сферада иш хаккы кейбитүүнү юсунден сёз бардырыла турганды. Россияни Президентини указларына келе турган жылда 13 миллиард сом, 2015 жылда - 19,7 миллиард сом, 2016 жылда уа - 29 миллиард сом чаклы бир берилдикди кырамы казасындан.

Устапык

Дерслеге - чыгырма кёздөн кырау

Вольный Ауудла 17-чи орта школда билимди, бирик катгорида устаза ишлейткен Аладан бири Эндарыяны Халимат Кемаловна. Ол малакстар тилден бля литературадан окутады.

Халимат Кемаловна дерсинде болсан, уллу студуд шолуксызга бу бураса. Аруу тизгинли жашчыкыла, кызчыкыла паргала артылардыа сир кытып олтурула, устаны ауузундан чыгырма себну тутарга хазырланганча, кёз кыактай, кырагандан турсула.

Алты жыл мындан алда Кыбарты-Малкыар Кырал университетни филология белимюн тауускандан сора келген эди бери ишлерге.

Онуун класуда окугундында доктуна устаз болурга акыл эткен эдим, - дейди ол бизни бля ушуганды. - Мени устазым Биттуваны Марина Ахматовна дерслерин аллай сейр бардыра эди. Биз аны хар айтан сезон жойбиде тутарга корешкенди. Хурметти адам, Битеу эл нагын сын, сыйын кёрген. Ана кырай кетип, сора мен да, аныча, окулуу болурга сойдом. Андан сора уа - кесим билгенми да башталга берирге.

Шендо школгага жаныг технологиа киреди. Алгын дерсе мел бля жазган кыргаланы орунларына интерактивийле хайырланш тебиргенди. Алай устаз алгын амаланды да хайрланды, сабийле эд тиллеринде аруу, шатык сөлешир ючюн, дерс бошлар кезиде жырлаткан да этеди. Юйте иш бёрсе уа, анга кёре орутпа да иштетед.

Ол иште баш борча билим беринуу салады. Аны ючюн программалага кёре, уроккны бардыргандан сора да, психолога сабийлини олгарын да билди. Дерслери да алгызга кёре береди. Андан сора да, атала, анала бля байламлы жюрютеди. Сабийни кырысузукаржк жерлерине аз бурурларын издей аладан. Кезиде жезуге уа малакстар жазуучула бля тобуеишуле да кырайды. Ол а школчуланы эсеринде ботионда бек кылады. Абдадан класлада уа «Жашуу жолума кызлай усталгылык сайлайма» деген темага сочиние жаздырады. Сора аланы жукерлеи болгын ангылап, аталарына, аналарына билди-реду. Устаны ол ишин ала бек жараттыла. Аны ючюн да анга бек ынап этеди.

ОСМАЛЛАНЫ Хыйса.

СЕЙИРЛИК КОНКУРС Ауузундган алмазса, ашап тоймазса

Тишируулары Нальчик шахар совети, адет-тёберибизни сактап турганы кыргыз, тюрко-торло мадарла этеди. Бу конкуде уа Культура фонд-да республикада жашаган миллетлени ашыркчыларындын кермон-конкурс кыраганды. Сюереине аны жазула жаклыган столлада малкыарлыны, кыбартылыны, орусуланы, татарлыны, эстончулары, украинлини ашыркчылары, суусал суулары да тап курашдырылып тура эдиле. Кермоню ачынуу сыяны борчу фондуну башчысы Владимир Ворокунов боюнуна салынганды. Ол бу иги иши шарашдырманыга ынап этип: «Былтай кермонче миллетени, адамзаны бир бирге жуукташдырадыла. Бир бири адилтерин, төберлин билирге себеплик этеди, аны кыой, азыкны кылаат хазырларга болуугуна да юйретеди. Ол да кимни да байкылап турган этеди» - дегенчи.

Кермонче тауу ашыркчыны Хасания элнн тишируулары жамуат организациеси хазырлап этпгенди. Аны башчысы Жанго-разланы Зои эмда устаз Мисир-лданы Зои хачинчени бир неча тюркосок, сокта, жалбуур, айран да келтиргенди. Аланы бо көр-гозтөпкери бля кыалмай, хар кыра-рага келгенин сыйлап-зандыла. Хасаниячылага, хар замандача, элпи предприниматель Нальчик шахар советни депутатты Молгаланы Алии болушанды.

АКЦИЯ

Халаллык төреге айланганды

Чекленген жууулыгы болган «РусГидро» компанияда бардырылган «Парус надежды» жандаурулук программаны чеклеринде аны Кыбарты-Малкыар белимюне специалист, алгаракыда Республиканы психология, медицина эм социальный арага баргандыла. Ала сабийлеге «Вундербилди» деген оюнча, китапта эм башка сауыла келтиргенди. Белимюне пресс-службасындан билдиргенине кёре, энгертикле алгын барысына да кеспери сатып алгандыла. Кыонкыла сауылааны илешчи бошгандан сора сабийле алгыз окуу классыны, солуган, ойнаган отуулары да көр-гозтөпкенди. Ахырында уа «Хар

киме да тенг онгла берген дунияндег фестивалга хазырлаган концерт программаларын көр-гозтөткенди. «Сабийлеге буылтай байрам кырагачылары ючюн «РусГидро» белимюнде урунганлыга жюрек ыразылыгыбызны билдиреи социальный жаны бля жандаурулук жумуш аланы айнтырга, хунерликлери ачыкызгарга да себеплик этеригине ышансабыз» - дегенди араны башчысыны оорубасары Виктория Кенетева. Бу акцияны компания бизни республикада төрели халда бардыра деге да болуучу. Себ ючюн, гидроэнергетике көп болмай Республиканы юй-интернатча бля Нальчике ючюнчю номерли школ-интернатча да барганы эдиле. «Парус надежды» жандаурулук программа кырагачыны бир неча жыл болады. Ол кеси да, жалаанда бизни республика бля чекленип кызмай, көп регионлада эм ара шахарда да бардырылады. Аны кезуучю социальный жаны бля кюруунмангаган, кыолайсыз юйоролде өсгөн неча, башында сагынмалыганча, алпай учуржодендияла окуганлыга этиле болушук. Дагыда өсе келген төлеюно хунерликлери ачыкызгарга, сабий спортну айнтырга эмда жак адамгагы ишчи усталгык сайларга да этилди билдириди.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Итога Коррупция - ол не затды

КыМР-ни Асламын информация орнана, жамуат экинчи организация жаны бля министерствосунда Коррупцияга кыажу кирешени ючюн байрамлау чеклеринде жыл сайын декабрьда «Стоп коррупция» эм «Антикор» деген социальный проткелге кёре бардырылган республиканы конкурса хорлаганлыанлы белгилеу төреге айланганды. Ала СМГ-де айтылган теманы иги ачыкылгандыла. Буыл комиссия «Стоп коррупция» проектин бек терен тинтенини ишлерине кырап, аны итолгарын чыгарганды. Биринчи жерге «Коррупцияны сындыры куверби» деген протекти бля Алёна Лазникова чыктыганды. Ислам Кануков «Намсымы ташормеге саксыма» деген протекти бля экинчи жерге, Мисирлана Ауртуну «Коррупцияны кычкырып алмай» деген протекти уа ючюнчю жерге тийиши болгандыла. Хорлаганлыга сауыла, диплома эм сертификала берилдикле. Конкурсу итолгарына кёре министрство коррупцияга кыажу кереш бля байламлы буылтай затла хазырлыкчысы: баннерле, көкөккө, блокнотка, хуржунда жюрюттөн эм кыбыргыга тагытылган календарыла, жабдырылуучу, суратла эм жазуу этерча блокк. Коррупцияга кыажу «Антикор» конкурса тематиканы бек иги ачыкылганды. Келесинде жамуат информация орнанада ардагардыда билдирдикле. КыМР-ни СММ, жамуат эмда дин организацияла жаны бля министрствосунда.

Басма Китептери - бек игилени санында

Москвада Интеллектуальный литературы 15-чи халкыла аралыктыр жаркыра ачылыгыда политфест. Ол 1999 жылдан башлап Россия бек магнаны китеп форумуларындын бирине саналып келди. Ары жоюдан артык издательство кытышады.

Аны чеклеринде «тёгерек стол», семинара, лекцияла, жазуучулары бля издательлине окуучула бля тобуеишулери, тюрко-торло эришуле кыралыдыла. Аладан бирини аты «Адам бля китепди». Ол издательле бля китгаланы жамуатта жазуучулары профессионал сауылардына. Кесими да алты номинациясы барды: «Издательствону башчысы», «Баш редактор», «Китеп сагынуу предпритияны таматасы», «Серияны редактору», «Художник», «Илустрирмеге кошулуучулук».

Многоборье Азияны чемпионатына кыатышырыкдыла

Волгодонск шахарда, кишеле бля тишируула кыатышып, кыол тойюшонд Россияни чемпионаты болганды. Анга Кыбарты-Малкыардын 29 спортчу кыатышканды. Ол кундурагыда эм кюлболден санына тогуз адам киргенди. Болсада сауылда команданы алчы жерге чыгарына ол эсеп да себеплик этгенди. Эришулеге кыралыны 40 шахардыан ючю жюден адисте спортчу келгенди. Бу жол тобуеишуледе хорлаганлыга кыралыны жайымдык командасыны са-

Самбо Армавирден - доммак майдал бля

Армавирде самбодан спортну устасы Аюот Мадрказовын кыагуларына онучу кёре Халкыла арылары турнир бардырылганды. Бизни республикадан эришулеге Халкыла арылары классда спортчу устасы, 2008 жылда дуинны Кубогу бля сауылганнан Уран райкундан Амирхан Мазинов кыатышканды. Турнирге Мазиев 100 гекжор бля беш ты кыралдан оналты команда келген эдиде. 68 килограм аурудукта Амирхан Мазинов сөрмөлөөде быыйл биринчи жер кириптин «Боевое самбо» деген төрлюкюнде жыйганды. Алай бля тобуеишуледе алгыз Табен Новгороддан Вадим Шанинге экинчи жер а Адыгдан Мустафа Саидрамонова хорлатып, доммак майдалга тийиши болганды. Ахырында алчы жерге чыккыны грамотала эм майдалла бля сауылгангандыла.

Спартаклада Шахарчыла хорламны ычкындырмадыла

Спартаклада чеклеринде Эблрус району окуучуларыны араларында волейболдан эришуле бардырылганды. Алада кызыла биринчи жерин, битену тобуеишулин хорлам бля бошшан, Тирныраууну ючюнчю номерли шолуну командасы алганды. Көндөленин төртюнчю номерли шолуну келечилери-экинчиле, шахарны биринчи лицейи уа ючюнчюле болгандыла. Жашауда финалга көндөленичиле бля тирнырауучула чыккыны эдиле. Алай бля битену да спортну юч тюрлюсонден бардырылган эришулени эсеплерине кёре, биринчи жерде тирнырауучуладыла, экинчи-де ахарны гимназисяны окуучуларыдыла, ючюнчюде уа-биринчи номерли лицей-келеди.

Анатолйи ТЕМЕРОВ. СУРАТДА: Тирныраууну 3-ючю номерли шолуну тишируу командасы.

Общежитле ючюн төлеуню өлчемин жорукчла излегенча тохташдырылганды

Общежитте жер ючюн төлеуню ююсөндөн даулашала алыкыа тохтамаганды: студентле аланы кырап турган эдин премьер Дмитрий Медведевден тилегенди. «Бүгү эштере болумга тийиш-лисиче э бөлүргө эм аланы кырауруларын билгери, ректор бля сөлөшүп, стипендияны өлчемин көбөйткөре керектиде, - дегенди премьер. Аны бля бирге уа, Билим беруу эм илму министрство правительство башчысыны бюоруюу бля окуучу ректорданы ундурукчю тургулени тап бардырууну ююсөндөн сөлөширге керекчи. Токую уа буыл болурга керекчи: тюрлю-торло вузулада бирча болгуну общежитле ючюн төлеу бирини болуруга керекчи.

Билдирюу Сабийлени ишлери — Миллет музейге

Бюгюн КыМР-ни Миллет музейинде «Кавказ - ололт мир» деген эт бля сабийлени чыгармаларында куралган кермон ачылыгыда. Анда сексен ишчи кермон болушукту. Ол жалаанда бир кюн, 12-чи декабрьде, ишлеркиди. Андан сора экспозиция Шimmel Кавказны башкы республикаларына кетеркиди. Кермоню куралган - Шimmel Казаковы Арт-студиясы эмда суратлуу искусство бля корешеленин эм кыо усталгычы ойренгенине чыгармаларын кергозтонуу кыбыр келгеди. Багылыга кезе окуучула, сизин да кермончө чыккырыбыз. Ол 16 сагатада ачылыгыды.

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал

<p>РЕДАКТОРЛЕГИЯ: БЕИПАЙЛАНЫ Муталип (баш редактору оорубасары)</p>	<p>ТЕЛЕФОНЛА: Редактору иричманы - 42-63-01, баш редактору оорубасарлары - 42-38-21, 40-44-82, жууаны секретеря - 42-66-85, секретеря - 40-93-62, корректорка - 42-63-52.</p>	<p>Редакция авторла бля кызыгы жюрютмейси. Кыо жалаандыга резиния этимдей эм ала артык кыайтарымыдыла. Газетте басмагынын материалда айтгалган оюмда редакцияны оюму бля келимизге болушукту. Алаа айтгалган хар зат ючюн Россия Федерацияны Басмага кесекче жамуату тиридилеки материалла авторлары кескери жууапылдыла.</p>	<p>Газетни басмага КыМР-ни Асламын информация орнана бля министрствосуну компьютер суубасы кызар эткенди.</p>	<p>Номерте графикте кёре 19 00 сагатада кыол салынды. 20 00 сагатада кыол салынганды</p>
<p>КЪОНАКСЫЛАНЫ Хасан (баш редактору оорубасары)</p>	<p>РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЛЕРИ: Жамуат-политика белим - 42-67-68, 42-24-02. Экономика белим - 42-66-73. Культура белим - 42-75-82.</p>	<p>Редакция авторлдан 400 гизет тизгинден (Басмага бля жазуулар 5-6 бет) кезюо жамуады. Газетте басманын материалла журналисттерин кюрумуу жаны бля Кыбарты-Малкыар регион инспекцияда 1994 жылда 14-июн номерле регистрация эткенди.</p>	<p>Газет «Тетраграф» ООУну тишдиришине басмааланганды. Налич шахар, Ленин аты проспект, 33</p>	<p>ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРЫПАЛА: Текудуна Хува - журналист редактору; Кетегичиланы Зульфийа - жууаны секретеряны оорубасары; Зезуланы Лида - (1, 2-чи бетле); Мисирланы Лейла - (3, 4-чи бетле) - корректорка.</p>
<p>ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаны секретеря)</p>	<p>Социальный политика белим - 40-59-18. Жангылыкка эм спорт белим - 40-39-93, 42-66-71. Письмома эм редкам белим - 42-37-94. Тилманча белим - 47-31-28. Сурат алынуу - 42-68-72. Бухгалтерия - 42-30-87. Операторка - 40-28-49, 42-39-65.</p>	<p>Регистрация номер — 0066. Индекс — 51532</p>	<p>Газетни келерине таалдыруу ючюн КыМР-ни пошта сувяны федеральный Управленисы жууапылды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10</p>	<p>ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРЫПАЛА: Текудуна Хува - журналист редактору; Кетегичиланы Зульфийа - жууаны секретеряны оорубасары; Зезуланы Лида - (1, 2-чи бетле); Мисирланы Лейла - (3, 4-чи бетле) - корректорка. Тиража 2660 экз. Заказ № 3085</p>
<p>ТЕКУЛАНЫ Хауа (жамуат - политика белимюно таматасы)</p>			<p>Газетте Россияга сагыу ючюн КыМР-ни «Россия» акционер обществову жууапылды. Телефон: 42-69-34</p>	<p>360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспект, 5 элбеттору почта: zborov_50@mail.ru</p>